

KINH ĐẠI PHƯƠNG QUẢNG PHẬT HOA NGHIÊM

QUYỂN 49

Phẩm 36: HẠNH PHỔ HIỀN

Bấy giờ, Đại Bồ-tát Phổ Hiền lại bảo đại chúng Bồ-tát:

–Chư Phật tử! Như trước đã nói, đây chỉ là tùy theo căn khí thích nghi của chúng sinh mà lược nói ít phần về cảnh giới của Như Lai. Vì sao? Chư Phật Thế Tôn, vì các chúng sinh vô trí tạo tác, chấp ngã và ngã sở, chấp trước lấy thân, điên đảo nghi hoặc, phân biệt theo tà kiến, luôn tương ứng với những phiền não trói buộc, theo dòng sinh tử, xa đạo Như Lai nên mới xuất hiện ở thế gian.

Chư Phật tử! Tôi không thấy một pháp nào gọi là lỗi lầm lớn như chư Bồ-tát sinh tâm sân với các Bồ-tát khác. Vì sao? Vì chư Bồ-tát sinh tâm sân với Bồ-tát khác thì liền tạo nên trăm vạn chướng ngại.

Những gì là trăm vạn chướng ngại? Đó là chướng chẳng thấy Bồ-đề, chướng chẳng nghe chánh pháp, chướng sinh vào thế giới bất tịnh, chướng sinh vào cõi ác, chướng sinh vào chỗ nạn, chướng nhiều bệnh tật, chướng bị nhiều hủy báng, chướng sinh vào các cõi ám độn, chướng hư mất chánh niệm, chướng khuyết thiếu trí tuệ, chướng về nhân, chướng nhĩ, chướng tử, chướng thiệt, chướng thân, chướng ý, chướng thức ác tri, chướng bạn nhóm ác, chướng thích tu tập Tiểu thừa, chướng thích gần gũi phạm ngu, chướng chẳng tin ưa người có đại oai đức, chướng thích ở chung với người lìa chánh kiến, chướng sinh nơi nhà ngoại đạo, chướng ở cảnh giới ma, chướng lìa chánh pháp của Phật, chướng chẳng thấy bạn lành, chướng thiện căn gặp nạn, chướng thêm pháp bất thiện, chướng sinh chỗ thấp kém, chướng sinh nơi biên địa, chướng sinh nhà người ác, chướng sinh trong Thần ác, sinh trong Rồng ác, Dạ-xoa ác, Càn-thát-bà ác, A-tu-la ác, Ca-lâu-la ác, Khẩn-na-la ác, Ma-hầu-la-già ác, La-sát ác, chướng chẳng thích Phật pháp, chướng thích tập việc trẻ con, chướng thích Tiểu thừa, chướng chẳng ưa Đại thừa, chướng tánh hay kinh sợ, chướng tâm thường lo sầu, chướng ưa đấm sinh tử, chướng chẳng chuyên Phật pháp, chướng chẳng thích thấy nghe thần thông tự tại của Phật, chướng chẳng được những căn của Bồ-tát, chướng chẳng thật hành hạnh thanh tịnh của Bồ-tát, chướng khiếp sợ thoái lui nơi thâm tâm của Bồ-tát, chướng chẳng sinh đại nguyện của Bồ-tát, chướng chẳng phát tâm Nhất thiết trí, chướng lười biếng đối với hạnh Bồ-tát, chướng chẳng thể trừ sạch các nghiệp, chướng chẳng thể giữ gìn đại phước, chướng trí lực chẳng thể sáng suốt lạnh lẽ, chướng đoạn trí tuệ rộng lớn, chướng chẳng hộ trì hạnh Bồ-tát, chướng ưa chê bai lời của bậc Nhất thiết trí, chướng xa lìa Bồ-đề của chư Phật, chướng thích ở cảnh giới của ma, chướng chẳng chuyên tu cảnh giới Phật, chướng chẳng quyết định phát thệ nguyện rộng lớn của Bồ-tát, chướng chẳng thích cùng ở với Bồ-tát, chướng chẳng cầu thiện căn của Bồ-tát, chướng tánh nhiều kiến nghi, chướng tâm thường ngu tối, chướng không thể thật hành hạnh thí bình đẳng của Bồ-tát nên chẳng chịu xả, chướng chẳng giữ được giới của Như Lai, nên sinh tâm phá giới, chướng chẳng vào được môn gắng nhẫn nên khởi ngu si làm hại, sân giận, chướng chẳng thể thật hành đại tinh tấn của Bồ-tát

nên sinh tánh xấu lười biếng, chướng chẳng thể được những Tam-muội nên khởi tâm tán loạn, chướng chẳng tu Bát-nhã ba-la-mật nên sinh tuệ ác, chướng đối với xứ phi xứ chẳng thiện xảo, chướng đối với sự độ sinh không phương tiện, chướng đối với trí tuệ của Bồ-tát chẳng thể quán sát, chướng đối với pháp xuất ly của Bồ-tát chẳng có thể biết rõ, chướng chẳng thành tựu mười thứ mất rộng lớn của Bồ-tát nên mất như đui mù, chướng tai chẳng nghe pháp vô ngại nên miệng như dê câm, chướng chẳng đủ tướng tốt nên tử căn hư hoại, chướng tạo thành thiệt căn vì chẳng thể biện rõ ngữ ngôn của chúng sinh, chướng tạo thành thân căn vì khinh miệt chúng sinh, chướng tạo thành ý căn vì tâm nhiều cuồng loạn, chướng tạo thành thân nghiệp vì chẳng giữ ba thứ luật nghi, chướng tạo thành ngữ nghiệp vì luôn khởi bốn thứ tội lỗi, chướng tạo thành ý nghiệp vì nhiều tham sân tà kiến, chướng làm hại tâm cầu pháp, chướng đoạn tuyệt cảnh giới Bồ-tát, chướng ở trong pháp dừng mãnh của Bồ-tát sinh tâm thoái lui khiếp sợ, chướng ở trong đạo xuất ly của Bồ-tát sinh tâm biếng trễ, chướng ở trong môn ánh sáng trí tuệ của Bồ-tát sinh tâm thôi dứt, chướng ở trong niệm lực của Bồ-tát sinh tâm yếu đuối, chướng ở trong giáo pháp của Như Lai chẳng có thể giữ gìn, chướng đối với đạo ly sinh của Bồ-tát chẳng có thể thân cận, chướng đối với đạo không hư mất của Bồ-tát chẳng hay tu tập, chướng tùy thuận chánh vị của Nhị thừa, chướng xa lìa chủng tánh của chư Phật và Bồ-tát ba đời.

Chư Phật tử! Nếu Bồ-tát đối với Bồ-tát mà sinh một tâm sân hận thời tạo nên trăm vạn môn chướng như vậy. Vì sao? Vì tôi chẳng thấy có một pháp nào tội lỗi lớn như chư Bồ-tát sinh tâm sân với Bồ-tát khác. Vì thế nên chư Đại Bồ-tát muốn mau đầy đủ hạnh Bồ-tát phải siêng tu mười pháp. Đó là tâm chẳng xả bỏ tất cả chúng sinh; đối với chư Bồ-tát xem như Phật; trọn chẳng hủy báng tất cả Phật pháp; biết các cõi nước không có cùng tận; rất có tâm tin ưa hạnh Bồ-tát; chẳng bỏ tâm Bồ-đề bình đẳng như cõi pháp trong hư không; quán sát Bồ-đề nhập lực Như Lai; siêng năng tu tập biện tài vô ngại; giáo hóa chúng sinh không nhằm chán mỗi một; trụ nơi tất cả thế giới, không tâm chấp trước.

Chư Phật tử! Đại Bồ-tát an trụ trong mười pháp này rồi thì có thể hành đầy đủ mười thứ thanh tịnh. Đó là thông đạt pháp sâu xa thanh tịnh; thân cận Thiện tri thức thanh tịnh; hộ trì pháp của chư Phật thanh tịnh; thấu đạt cõi hư không thanh tịnh; vào sâu cõi pháp thanh tịnh; quán sát vô biên tâm thanh tịnh; cùng Bồ-tát đồng thiện căn thanh tịnh; chẳng chấp trước các kiếp thanh tịnh; quán sát ba đời thanh tịnh; tu hành tất cả những Phật pháp thanh tịnh.

Chư Phật tử! Đại Bồ-tát trụ nơi mười pháp này rồi thì hành trì đầy đủ mười thứ trí rộng lớn. Đó là trí biết tất cả tâm hành của chúng sinh; trí biết tất cả nghiệp báo của chúng sinh; trí biết tất cả Phật pháp; trí biết ý nghĩa sâu xa của tất cả Phật pháp; trí biết tất cả môn Đà-la-ni; trí biết tất cả văn tự biện tài; trí biết tất cả ngôn ngữ âm thanh lời nói thiện xảo của chúng sinh; trí hiện thân mình ở khắp trong tất cả thế giới; trí hiện ảnh tượng mình ở khắp trong tất cả chúng hội; trí ở nơi tất cả chỗ thọ sinh đều đạt đầy đủ trí Nhất thiết.

Chư Phật tử! Đại Bồ-tát trụ trong mười trí này rồi thì được mười thứ hội nhập khắp. Đó là tất cả thế giới vào một lỗ chân lông, một lỗ chân lông vào tất cả thế giới; tất cả thân chúng sinh vào một thân, một thân vào tất cả thân chúng sinh; tất cả kiếp vào một niệm, một niệm vào tất cả kiếp; tất cả Phật pháp vào một pháp, một pháp vào tất cả Phật pháp; vô số xứ vào một xứ, một xứ vào vô số xứ; vô số căn vào một căn, một căn

vào vô số căn; tất cả căn vào phi căn, phi căn vào tất cả căn; tất cả tướng vào một tướng, một tướng vào tất cả tướng; tất cả ngôn ngữ âm thanh vào một ngôn ngữ âm thanh, một ngôn ngữ âm thanh vào tất cả ngôn ngữ âm thanh; tất cả ba đời vào một đời, một đời vào tất cả ba đời.

Chư Phật tử! Đại Bồ-tát quán sát như vậy rồi thì an trụ mười tâm thắng diệu. Đó là an trụ tâm thắng diệu của tất cả thế giới ngữ ngôn phi ngữ ngôn; an trụ tâm thắng diệu niệm tướng về tất cả chúng sinh không chỗ nương tựa; an trụ tâm thắng diệu của cõi hư không rốt ráo; an trụ tâm thắng diệu của cõi pháp vô biên; an trụ tâm thắng diệu của tất cả Phật pháp sâu xa; an trụ tâm thắng diệu của pháp sâu xa không sai biệt; an trụ tâm thắng diệu trừ diệt tất cả nghi lầm; an trụ tâm thắng diệu của tất cả đời bình đẳng không sai biệt; an trụ tâm thắng diệu của chư Phật ba đời bình đẳng; an trụ tâm thắng diệu tất cả lực Phật vô lượng.

Chư Phật tử! Đại Bồ-tát an trụ mười tâm thắng diệu này rồi thì được mười thứ trí thiện xảo nơi Phật pháp. Đó là trí thiện xảo thấu đạt Phật pháp sâu xa rộng lớn; trí thiện xảo xuất sinh Phật pháp rộng lớn; trí thiện xảo nêu giảng các thứ Phật pháp; trí thiện xảo chứng nhập Phật pháp bình đẳng; trí thiện xảo hiểu rõ Phật pháp sai biệt; trí thiện xảo hiểu rõ Phật pháp không sai biệt; trí thiện xảo thâm nhập Phật pháp trang nghiêm; trí thiện xảo dùng một phương tiện vào Phật pháp; trí thiện xảo dùng vô lượng phương tiện vào Phật pháp; trí thiện xảo biết vô biên Phật pháp không sai biệt; trí thiện xảo dùng tự tâm tự lực không thoái chuyển nơi tất cả Phật pháp.

Chư Phật tử! Đại Bồ-tát nghe pháp này rồi đều phải phát tâm cung kính thọ trì. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát thọ trì pháp này ít tốn công lực mà mau đạt được đạo quả Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác, đều được đầy đủ tất cả Phật pháp, đều bằng với Phật pháp ba đời.

Bấy giờ, do thần lực của Phật, do pháp như vậy, nên trong mười phương đều có số thế giới nhiều như số vi trần của mười vô số trăm ngàn ức triệu cõi Phật đều chấn động sáu cách, mưa tất cả mây hoa hơn hẳn hoa của chư Thiên và mây hương, mây hương bột, y, lọng, cờ, phướn, châu báu ma-ni và cùng mây tất cả đồ trang nghiêm, mưa mây những kỹ nhạc, mây chư Bồ-tát, mây vô số sắc tướng của Như Lai, mây vô số lời khen ngợi Đức Như Lai: “Lành thay!” Lại mưa mây âm thanh của Như Lai tràn đầy cả cõi pháp, mây vô số thế giới trang nghiêm, mây vô số tăng trưởng Bồ-đề, mây vô số ánh sáng chiếu diệu, mây vô số thần lực thuyết pháp.

Như ở thế giới bốn châu thiên hạ này, thấy Đức Như Lai thành Đẳng chánh giác nơi cõi Bồ-đề trong cung điện Bồ-tát ở đạo tràng Bồ-đề thuyết giảng pháp này, tất cả thế giới trong mười phương cũng đều như vậy.

Lúc này, cũng do thần lực của Phật, do pháp như vậy, nên trong mười phương, mỗi phương cách đây vô số thế giới nhiều như số vi trần của mười vô số cõi Phật, có số Đại Bồ-tát nhiều như vi trần của mười cõi Phật, đều đến cõi này, đông đầy khắp mười phương, đồng nói: “Lành thay! Lành thay! Chỉ có Phật tử Phổ Hiền mới có thể giảng nói về thế nguyện rộng lớn và pháp thọ ký sâu xa của Như Lai”.

Phật tử! Chúng tôi tất cả đồng hiệu là Phổ Hiền đều từ thế giới Phổ thắng nơi Đức Như Lai Phổ Tràng Tự Tại vân tập đến cõi này, đều nhờ thần lực của Phật, diễn nói pháp này ở tất cả chỗ, hết thảy đều bình đẳng như điều đã giảng nói nơi chúng hội này không có thêm bớt.

Chúng hội đều nương theo oai thần của Phật vân tập đến đạo tràng này để chứng

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

minh cho Phật tử.

Như tại đạo tràng này, Bồ-tát chúng tôi như số vi trần của mười cõi Phật đến để chứng minh, trong tất cả thế giới ở mười phương cũng đều như vậy.

Bấy giờ, Đại Bồ-tát Phổ Hiền do thần lực của Phật, do sức thiện căn của mình, quán sát khắp mười phương cho đến pháp giới, muốn khai thị hạnh Bồ-tát, muốn nêu bày cảnh giới Bồ-đề của Như Lai, muốn nói rõ cảnh giới của đại nguyện, muốn nói về kiếp số của tất cả thế giới, muốn thuyết minh chư Phật tùy thời nghi mà xuất thế, muốn nói Như Lai tùy chúng sinh căn cơ đã thuận thực mà xuất hiện cho họ cúng dường, muốn nói rõ Đức Như Lai xuất thế chẳng uổng công, muốn nói rõ đã gieo trồng thiện căn tất được quả báo, muốn thuyết minh đại oai đức của Bồ-tát vì tất cả chúng sinh mà hiện hình thuyết pháp cho họ khai ngộ, nên nói kệ rằng:

*Phật tử nên hoan hỷ
Lìa bỏ những chướng che
Nhất tâm cung kính nghe
Hạnh nguyện của Bồ-tát.
Thuở xưa, chư Bồ-tát
Tối thắng nhân Sư tử
Như hạnh họ đã tu
Tôi sẽ tuần tự nói.
Cũng nói những số kiếp
Thế giới và các nghiệp
Và cả Đấng Vô Đẳng
Ở đó mà xuất thế.
Quá khứ Phật như vậy
Do đại nguyện xuất thế
Thế nào vì chúng sinh
Diệt trừ những khổ não.
Tất cả Luận Sư tử
Tiếp nối tu đã mãn
Được pháp bình đẳng Phật
Cảnh giới trí Nhất thiết.
Thấy ở đời quá khứ
Tất cả Nhân Sư tử
Phóng lưới ánh sáng lớn
Chiếu khắp mười phương cõi.
Tư duy phát nguyện này:
Ta làm đèn cho đời
Đầy đủ công đức Phật
Mười Lực, Nhất thiết trí
Tất cả các chúng sinh
Tham, sân, si thiêu đốt
Ta sẽ đều cứu thoát
Khiến diệt khổ đường ác.
Phát thệ nguyện như vậy
Kiên cố không thoái chuyển*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tu đủ hạnh Bồ-tát
Được mười Lực vô ngại.
Thệ nguyện như vậy rồi
Tu hành không thoái kiếp
Việc làm đều không lường
Hiệu là Luận Sư tử.
Ở trong một Hiền kiếp
Ngàn Phật hiện ra đời
Phổ nhân của chư Phật
Tôi sẽ thứ lớp nói.
Như trong một Hiền kiếp
Vô lượng kiếp cũng vậy
Việc làm Phật vị lai
Tôi sẽ phân biệt nói.
Như ở một cõi Phật
Vô lượng cõi cũng vậy
Đấng Mười Lực vị lai
Công hạnh, nay tôi nói.
Phật xuất thế kế nhau
Tùy nguyện tùy danh hiệu
Tùy người được thọ ký
Tùy kia trụ thọ mạng.
Tùy chánh pháp đã tu
Chuyên cầu đạo vô ngại
Tùy chúng sinh được độ
Chánh pháp trụ thế gian.
Tùy cõi Phật đã tịnh
Chúng sinh và pháp luân
Diễn thuyết thời phi thời
Thứ lớp độ muôn loài.
Tùy nghiệp của chúng sinh
Việc làm và tin hiểu
Thượng, trung, hạ chẳng đồng
Độ họ khiến tu tập.
Vào nơi trí như vậy
Tu những hạnh tối thắng
Thường hành nghiệp Phổ hiền
Rộng độ các chúng sinh.
Nghiệp thân không chướng ngại
Nghiệp ngữ đều thanh tịnh
Ý hành cũng thanh tịnh
Ba đời đều vậy cả.
Bồ-tát tu như vậy
Rốt ráo đạo Phổ hiền
Xuất sinh trí thanh tịnh

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Chiếu khắp cả pháp giới.
Những kiếp đời vị lai
Cõi nước chẳng nói hết
Một niệm đều biết rõ
Nơi đó không phân biệt.
Hành giả hay hướng nhập
Bậc tối thắng như vậy
Những pháp Bồ-tát này
Tôi sẽ nói phần ít.
Trí tuệ không ngần mé
Thông đạt cảnh giới Phật
Tất cả đều khéo vào
Chỗ làm chẳng thoái chuyển.
Đầy đủ tuệ Phổ hiền
Viên mãn nguyện Phổ hiền
Vào nơi trí vô đẳng
Tôi sẽ nói hạnh đó.
Ở trong một vi trần
Đều thấy các thế giới
Chúng sinh nếu ai nghe
Tâm mê loạn nghi cuồng.
Như ở một vi trần
Tất cả trần cũng vậy
Thế giới đều vào trong
Như vậy chẳng nghĩ bàn.
Trong mỗi trần đều có
Mười phương pháp ba đời
Cõi loài đều vô lượng
Đều hay phân biệt biết.
Trong mỗi trần đều có
Vô lượng những cõi Phật
Chủng loại đều vô lượng
Nơi một trần đều biết.
Chỗ có trong cõi pháp
Đủ loại tướng sai khác.
Các loài đều sai khác
Đều phân biệt biết hết.
Thâm nhập trí vi tế
Phân biệt các thế giới
Tất cả kiếp thành hoại
Đều có thể nói rõ.
Biết những kiếp dài ngắn
Ba đời tức một niệm
Các hạnh đồng, chẳng đồng
Có thể phân biệt biết.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Vào sâu các thế giới
Rộng lớn, chẳng rộng lớn
Một thân vô lượng cõi
Một cõi vô lượng thân.
Chỗ có trong mười phương
Những thế giới khác loại
Rộng lớn vô lượng tướng
Tất cả đều biết được
Trong tất cả ba đời
Vô lượng các cõi nước
Đầy đủ trí sâu xa
Đều biết về thành hoại.
Các thế giới nơi mười phương
Có thành hoặc có hoại
Như vậy nhiều vô số
Hiện đức đều thấu rõ.
Hoặc có những cõi nước
Đủ các loại nghiêm sức
Các loài cũng như vậy
Đây do nghiệp thanh tịnh.
Hoặc có các thế giới
Vô lượng thứ tạp nhiễm
Đây do chúng sinh cảm
Tất cả đúng như nghiệp.
Vô lượng, vô biên cõi
Biết rõ tức một cõi
Vào các cõi như vậy
Số đó chẳng biết được.
Tất cả các thế giới
Đều vào trong một cõi
Thế giới chẳng là một
Lại cũng không tạp loạn.
Thế giới có giữa úp
Hoặc cao hoặc lại thấp
Đều là chúng sinh tướng
Có thể phân biệt biết.
Những thế giới rộng rãi
Vô lượng và vô biên
Biết nhiều thứ là một
Biết một là nhiều thứ.
Các Phật tử Phổ Hiền
Đều dùng trí Phổ hiền
Biết rõ số các cõi
Số đó không giới hạn
Biết thế giới như hóa

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Cõi hóa, chúng sinh hóa,
Pháp hóa, chư Phật hóa
Tất cả đều rốt ráo.
Tất cả các thế giới
Cõi vi tế, cõi lớn
Nhiều thứ trang nghiêm lạ
Đều do nghiệp gây nên.
Vô lượng chư Phật tử
Khéo học nhập pháp giới
Thần thông lực tự tại
Cùng khắp cả mười phương.
Kiếp bằng số chúng sinh
Nói tên những cõi đó
Cũng chẳng nói hết được
Chỉ trừ Phật khai thị.
Thế giới và Như Lai
Những danh hiệu sai khác
Trải qua vô lượng kiếp
Nói đều chẳng thể hết.
Huống là trí tối thắng
Những Phật pháp ba đời
Từ nơi cõi pháp sinh
Đầy khắp địa Như Lai.
Niệm thanh tịnh vô ngại
Tuệ vô biên vô ngại
Phân biệt nói cõi pháp
Được đến bờ giải thoát.
Quá khứ những thế giới
Rộng lớn và vi tế
Chỗ tu tập trang nghiêm
Một niệm đều biết được.
Bậc Sư tử trong người.
Tu tập những hạnh Phật
Thành bậc Đẳng chánh giác
Thị hiện những tự tại.
Như vậy đời vị lai
Thứ lớp vô lượng kiếp
Có bao nhiêu Như Lai
Bồ-tát đều biết được.
Có bao nhiêu hạnh nguyện
Có bao nhiêu cảnh giới
Như vậy siêng tu hành
Trong đó thành Chánh giác.
Cũng biết chúng hội kia
Thọ mạng hóa chúng sinh

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Dùng các pháp môn này
Vì chúng chuyển pháp luân.
Bồ-tát biết như vậy
Trụ Bạc hạnh Phổ hiền
Trí tuệ đều rõ ràng
Xuất sinh tất cả Phật.
Đời hiện tại bao gồm
Tất cả những cõi Phật
Vào sâu những cõi này
Thông đạt nơi cõi pháp.
Trong những thế giới kia
Hiện tại tất cả Phật
Nơi pháp được tự tại
Ngôn luận không chướng ngại.
Cũng biết chúng hội kia
Sức ứng hóa cõi tịnh
Tận vô lượng ức kiếp
Thường tư duy việc này.
Đức Điều Ngự Thế Tôn
Chỗ có oai thần lực
Tạng trí tuệ vô tận
Tất cả đều được biết
Xuất sinh mắt vô ngại
Tai, mũi thân vô ngại
Lưỡi rộng dài vô ngại
Hay khiến chúng hoan hỷ.
Tâm tối thắng vô ngại
Rộng lớn khắp thanh tịnh
Trí tuệ tràn đầy khắp
Đều biết pháp ba đời.
Khéo học tất cả hóa
Hóa cõi, hóa chúng sinh
Hóa đời, hóa điều phục
Hóa rốt ráo bỉ ngạn.
Thế gian những sai khác
Đều do nơi tưởng trụ
Nhập trí phương tiện Phật
Nơi đây đều biết rõ.
Vô số các chúng hội
Mỗi mỗi vì hiện thân
Đều khiến thấy Như Lai
Độ thoát vô biên chúng.
Trí chư Phật rất sâu
Như mặt trời xuất hiện
Trong tất cả cõi nước

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Hiển hiện khắp không dứt.
Rõ thấu các thế gian
Giả danh không có thật
Chúng sinh và thế giới
Như mộng như quang ảnh.
Nơi các pháp thế gian
Chẳng sinh thấy phân biệt
Người khéo rời phân biệt
Cũng chẳng thấy phân biệt.
Vô lượng, vô số kiếp
Hiểu đó tức một niệm
Biết niệm cũng vô niệm
Như vậy thấy thế gian.
Vô lượng các cõi nước
Một niệm đều siêu việt
Trải qua vô lượng kiếp
Chẳng động nơi bản xứ.
Những kiếp nhiều vô số
Tức là khoảng giây lát
Chẳng thấy dài và ngắn
Rốt ráo pháp sát-na.
Tâm trụ nơi thế gian
Thế gian trụ nơi tâm
Nơi đây chẳng vọng khởi
Phân biệt hai, chẳng hai.
Chúng sinh, thế giới, kiếp,
Chư Phật và Phật pháp
Tất cả như huyễn hóa
Pháp giới đều bình đẳng.
Ở khắp cõi mười phương
Thị hiện vô lượng thân
Biết thân từ duyên khởi
Rốt ráo không chấp trước.
Nương vào trí vô nhị
Xuất hiện Nhân Sư tử
Chẳng chấp pháp vô nhị
Biết không hai, chẳng hai.
Biết rõ các thế gian
Như ánh nước, sóng nắng
Như vang cũng như mộng
Như huyễn như biến hóa.
Như vậy tùy thuận nhập
Chỗ hành hóa chư Phật
Thành tựu trí Phổ Hiền
Chiếu sâu khắp cõi pháp.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Chúng sinh, cỡi, nhiễm chấp
Tất cả đều lìa bỏ
Mà khởi tâm đại Bi
Tịnh khắp các thế gian
Bồ-tát thường chánh niệm
Luận Sư tử pháp diệu
Thanh tịnh như hư không
Mà khởi đại phương tiện.
Thấy thế gian mê, đảo
Phát tâm đều cứu độ
Nẻo hành đều thanh tịnh
Cùng khắp các thế giới.
Chư Phật và Bồ-tát
Phật pháp pháp thế gian
Nếu thấy tánh chân thật
Tất cả đều không khác.
Tạng Pháp thân Như Lai
Vào khắp trong thế gian
Dù ở tại thế gian
Mà không nhiễm việc đời.
Ví như nước trong sạch
Ảnh tượng không đến đi
Pháp thân khắp thế gian
Nên biết cũng như vậy.
Rời nhiễm chấp như thế
Thân, đời đều thanh tịnh
Lặng dưng như hư không
Tất cả không có sinh,
Biết thân là vô tận
Không sinh cũng không diệt
Chẳng thường chẳng vô thường
Thị hiện các thế gian.
Trừ diệt các tà kiến
Khai thị nơi chánh kiến
Pháp tánh không đến đi
Chẳng chấp ngã, ngã sở.
Ví như nhà huyễn thuật
Huyễn hiện các sự vật
Không từ đâu mà đến
Cũng không đi về đâu.
Huyễn tánh chẳng có lượng
Cũng chẳng phải không lượng
Ở trong đại chúng kia
Thị hiện lượng vô lượng.
Dùng tâm tịch định này

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tu tập những thiện căn
Xuất sinh tất cả Phật
Chẳng lượng, chẳng không lượng.
Có lượng và không lượng
Thấy đều là vọng tưởng
Thấu rõ tất cả cõi
Chẳng chấp lượng không lượng.
Pháp sâu xa của Phật
Rộng lớn rất tịch diệt
Trí sâu xa vô lượng
Biết sâu xa các cõi.
Bồ-tát lia mê, đảo
Tâm tịnh thường tương tục
Khéo dùng sức thần thông
Độ vô lượng chúng sinh.
Kẻ chưa an khiến an
Đã an chỉ đạo tràng
Khấp cõi pháp như vậy
Nơi tâm không chấp trước.
Chẳng trụ nơi thật tế
Chẳng nhập nơi Niết-bàn.
Khấp thế gian như vậy
Khai ngộ các chúng sinh.
Số pháp số chúng sinh
Biết rõ mà chẳng chấp
Mưa khắp những mưa pháp
Nhuận đầy cả thế gian.
Ở khắp các thế giới
Niệm niệm thành Chánh giác
Mà tu hạnh Bồ-tát
Chưa từng có thoái chuyển.
Thế gian các thứ thân
Tất cả đều biết rõ
Biết thân pháp như vậy
Thời được thân chư Phật.
Biết khắp các chúng sinh
Những kiếp và những cõi
Mười phương không bờ bến
Biển trí đều vào cả.
Thân chúng sinh vô lượng
Vì họ mà hiện thân
Thân của Phật vô lượng
Người trí đều xem thấy.
Trong một niệm biết rõ
Chư Như Lai xuất hiện

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Trải qua vô lượng kiếp
Ca ngợi không thể hết.
Chư Phật hay hiện thân
Xứ xứ nhập Niết-bàn
Trong một niệm vô lượng
Xá-lợi đều sai khác.
Đời vị lai như vậy
Có ai cầu Phật quả
Tâm Bồ-đề vô lượng
Trí quyết định đều biết.
Trong ba đời như vậy
Có bao nhiêu Như Lai
Tất cả đều biết được
Gọi trụ hạnh Phổ hiền.
Phân biệt biết như vậy
Vô lượng các hạnh địa
Vào nơi chỗ trí tuệ
Pháp đó chẳng thoái chuyển.
Trí vi diệu rộng lớn
Vào sâu cảnh Như Lai
Nhập rồi chẳng thoái chuyển
Gọi là tuệ Phổ hiền.
Tất cả đấng Tối thắng
Vào khắp cảnh giới Phật
Tu hành chẳng thoái chuyển
Được Vô thượng Bồ-đề.
Tâm vô lượng, vô biên
Những nghiệp đều sai khác
Đều do tưởng tích tập
Bình đẳng đều biết rõ.
Nhiễm ô, chẳng nhiễm ô
Tâm học, tâm vô học
Các tâm nhiều vô số
Trong mỗi niệm đều biết.
Biết rõ chẳng một hai
Chẳng nhiễm cũng chẳng tịnh
Cũng lại không tạp loạn
Đều từ tâm tưởng sinh.
Đều thấy rõ như vậy
Tất cả các chúng sinh
Tâm tưởng đều chẳng đồng
Khởi các thứ thế gian.
Dùng phương tiện như vậy
Tu những hạnh tối thắng
Từ Phật pháp hóa sinh

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Được gọi là Phổ hiền.
Chúng sinh đều vọng khởi
Tưởng lành, dữ, các loài
Do đây hoặc sinh Thiên
Hoặc bị đọa địa ngục.
Bồ-tát quán thế gian
Do nghiệp vọng tưởng sinh
Vì vọng tưởng vô biên
Thế gian cũng vô lượng.
Tất cả các cõi nước
Lưới vọng tưởng hiện ra
Vì phương tiện lưới huyễn
Một niệm đều vào được.
Nhân, nhĩ, tử, thiệt, thân
Ý căn cũng như vậy
Thế gian tưởng sai khác
Bình đẳng đều vào được.
Mỗi mỗi cảnh giới mắt
Vô lượng mắt đều vào
Những thứ tánh sai biệt
Vô lượng chẳng nói hết.
Chỗ thấy không sai biệt
Cũng lại không tạp loạn
Đều tùy nơi tự nghiệp
Thọ dụng quả báo đó.
Sức Phổ hiền vô lượng
Đều biết rõ tất cả
Tất cả cảnh giới mắt
Đại trí đều vào được.
Các thế gian như vậy
Có thể phân biệt biết
Mà tu tất cả hạnh
Cũng lại không thoái chuyển.
Phật thuyết, chúng sinh thuyết
Cho đến cõi nước thuyết
Ba đời thuyết như vậy
Các thứ đều biết rõ.
Vị lai trong quá khứ
Hiện tại trong vị lai
Ba đời thấy lẫn nhau
Mỗi mỗi đều rõ ràng.
Như vậy vô lượng thứ
Khai ngộ các thế gian
Nhất thiết trí phương tiện
Ngăn mé không thủ đắc.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

